

нової спільноти (у творців проектів є можливість створювати нове community навколо своїх проектів. Наявність спільноти надає продукту авторитету. Думки членів спільноти мають цінність щодо окремих проектів, що також свідчить про порядність творців проектів); доступ до потенційних токенів на ранніх етапах, зважаючи на низьку ціну на початку проекту (в рамках деяких дійсно успішних проектів токени можуть стати досить цінною криптовалютою, тобто ICO надають інвесторам можливість інвестувати кошти в створені маркери, які потім можуть стрімко зрости в ціні); ICO як стимулювання впровадження інновацій.

Підсумовуючи вищевикладене, варто зазначити, що запропонована модель інвестиційного забезпечення впровадження інновацій на залізничному транспорті дасть змогу не тільки фінансово забезпечити технологічну модернізацію підприємств залізничної галузі, переорієнтацію їх виробничих потужностей на випуск високотехнологічної інноваційної продукції, а й реалізувати соціально значущі проекти розвитку країни, отримати низьку економічних переваг для кожного з учасників цього партнерства.

УДК 658.168

ОСОБЛИВОСТІ ЗЛИТТІВ ТА ПОГЛИНАНЬ У ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ

PECULIARITIES OF MERGERS AND ACQUISITIONS IN THE TRANSPORT INDUSTRY

д-р екон. наук І. Ю. Зайцева¹, д-р екон. наук О. А. Карлова², Ю.С. Прудіус¹

¹Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

²Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків)

I.Y. Zaitseva¹, D.Sc. (Econ.), O.A. Karlova², D.Sc. (Econ.), Y.S. Prudius¹

¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

²Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy (Kharkiv)

Розвиток світової транспортної системи відбувається в тісній взаємодії з зовнішніми процесами, які протікають в економічному середовищі та є невід'ємною частиною складної системи явищ і відносин – глобалізації.

Транспортний сектор України – один з найважливіших сегментів економіки держави, що забезпечує обслуговування як внутрішніх, так і експортних/імпортних та транзитних перевезень вантажів і пасажирів, а також є невід'ємною складовою загальної державної політики, основним завданням якої є підтримка обороноздатності держави, захист її економічних інтересів та

підвищення рівня життя населення. Саме тому пріоритетними завданнями для України є реалізація її транспортного потенціалу.

Однак, вітчизняна галузь транспорту має суттєві стримуючі фактори розвитку, серед яких: значний знос основних виробничих фондів, зокрема рухомого складу, недостатній обсяг інвестицій, необхідних для оновлення та забезпечення інноваційного розвитку матеріально-технічної бази галузі, обмеженість бюджетного фінансування та амортизаційних відрахувань, недосконалість механізму лізингу, низький рівень використання транзитного потенціалу держави.

Детальне вивчення можливих шляхів розвитку вітчизняної транспортної системи дає можливість дійти висновку, що особливої уваги заслуговують інтеграційні процеси у формі злиттів та поглинань [1]. За допомогою саме таких організаційних перетворень українські транспортні та логістичні компанії у найкоротші строки зможуть вийти на принципово новий ефективний рівень, що дозволить їм не тільки заощадити власний час і кошти на створення нової компанії, а й сприятиме поширенню напрацьованих навичок, знань, авторитету, професійних фахівців і клієнтури. Насамперед такі корпоративні реорганізації у транспортній галузі стануть потужним поштовхом до соціально-економічного розвитку країни та підвищення конкурентоспроможності національної економіки загалом.

Питання сучасних тенденції процесів злиттів та поглинань в контексті інтернаціоналізації та міжнародної економічної інтеграції досліджуються в роботах видатних вчених економістів Ю. Бріггема [2], П.А. Гохана [3], Ф. Ріда [4], У. Шарпа [5] та ін. Серед вітчизняних науковців теоретичними та практичними питаннями процесів злиттів та поглинань займаються О. В. Ваганова [6], Д. А. Едновицький [7], Ю.В. Ігнатішин [8], К. С. Кондратчук [9].

Окрім того, багато аспектів даної наукової проблеми залишається недостатньо дослідженими та обґрунтованими. Так, подальшого та більш детального розгляду потребують теоретичні засади процесів злиття та поглинання в контексті сучасних світогосподарських процесів, зумовлених зростанням глобалізації та поглибленням світової фінансової кризи.

Конструктивне осмислення наявних концепцій та підходів під час аналізу даної проблематики довело необхідність визначення особливостей угод, що стосуються злиттів та поглинань у транспортній галузі, виявлено основні недоліки у роботі транспортної системи, обґрунтовано синергічні вигоди для власників компаній, що об'єднуються в умовах глобального бізнес середовища, визначено основні фактори впливу на вартість підприємств, проаналізовано основні ризики, що виникають під час інтеграційних перетворень та вдосконалено методику оцінки ринкової вартості підприємств транспорту.

Отже, серед найбільш пріоритетних варіантів забезпечення сталого розвитку, як окремого підприємства, так і вітчизняної економіки – є транснаціональні інтеграційні перетворення у форми злиттів та поглинань. Відповідно до цього

сценарію очікуваним результатом є збільшення вартості компанії через збільшення можливості доступу до закордонних ринків, збільшення обсягу перевезень та експорту транспортних послуг, приток капіталу, модернізація інфраструктури, пряме постачання ресурсів з ЄС, покращений розподіл продуктивних факторів, перерозподіл пасажиро- та вантажопотоків, покращення ефективності економічних процесів транспортних та обслуговуючих підприємств, підвищення стандартів надання транспортних послуг та рівня безпеки транспорту, скорочення бар'єрів у справах з більшістю державами світу, в тому числі і з ЄС.

- [1] Зайцева І. Ю. Організаційно-економічні підходи до захисту підприємств автотранспорту від недружніх поглинань [Текст]: дис. ... канд. екон. наук/ І. Ю. Зайцева – Х., 2011. – 490 с.
- [2] Брігхем С. Ф. Основи фінансового менеджменту [Текст]/ С. Ф. Брігхем – К.: Молодь, 1997. – 653 с.
- [3] Гохан Патрик А. Слияния, поглощения и реструктуризация компаний [Текст]/ Патрик А. Гохан; Пер. с англ. – 3-е изд. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 741с.
- [4] Рид Ф. Искусство слияний и поглощений [Текст]/ С. Ф. Рид., А. Р. Лажу. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 957с.
- [5] Шарп У. Ф. Инвестиции [Текст]/ У. Ф. Шарп, Г. Дж. Александер, Дж. В. Бэйли . - М.: Инфра-М, 1998. – 833с.
- [6] Ваганова О. В. Державне регулювання підприємницьких структур у національній економіці України [Текст]: автореф. ... дис. канд. екон. наук/ О. В. Ваганова. – К., 2010. – 22с.
- [7] Д.А. Ендовицкий, Экономический анализ слияний / поглощений компаний/ Д. А. Ендовицкий, В.Е. Соболева. – М.: КНОРУС, 2010. – 341 с.
- [8] Игнатишин Ю. В. Слияния и поглощения: стратегия, тактика, финансы [Текст] / Ю. В. Игнатишин. – СПб.: Питер, 2005. – 2008 с.
- [9] Кондратчук К. С. Механізм злиття і поглинання ТНК в умовах світових фінансових криз [Текст] : дис. канд. екон. наук/ К. С. Кондратчук – К., 2010. - 201с.

УДК 332:338.49(47)

ЯКІСТЬ ПОСЛУГ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

QUALITY OF SERVICES AND PECULIARITIES OF DEVELOPMENT OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE ENTERPRISES

*д-р екон. наук О.А. Карлова
Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків)*

*О.А. Karlova, D.Sc. (Econ.)
Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy (Kharkiv).*

Українське сьогодні дає поштовх динамічним трансформаційним процесам в транспортній інфраструктурі, що необхідно враховувати у перспективних розробках з економічного та соціального розвитку підприємств транспорту [1]. Однією з ключових умов формування якості послуг транспортної інфраструктури,